

WuWA _ HISTORIA PROJEKTU

Zintegrowane działania na rzecz ochrony, rewaloryzacji i pielęgnacji osiedla WuWA

Unikalna wartość osiedla WuWA w skali światowej jest niezaprzeczalna, również jego znaczenie jako jednego z 6 eksperymentalnych osiedli modernistycznych, które powstały w ramach wystaw budowlanych organizowanych przez Werkbund.

Dzisiaj architektura i epoka modernizmu cieszą się coraz większym zainteresowaniem, nie tylko w kręgach fachowych. Coraz częściej organizowane są wycieczki „szlakiem modernizmu”, coraz więcej turystów indywidualnych szuka niebanalnych celów zwiedzania, coraz więcej mieszkańców interesuje się historią własnego miasta.

Osiedle WuWA jest więc nadal osiedlem mieszkalnym, ale powoli staje się ikoną architektury i celem turystycznym.

Projekty i działania 2010 - 2017

Wszystkie działania oraz projekty realizowane w związku z osiedlem WuWA są elementami spójnej strategii, a ich celem jest realizacja celu strategicznego polegającego na ochronie i pielęgnacji dobra kulturowego oraz upowszechnianiu wiedzy na temat osiedla WuWA zarówno w skali lokalnej – wśród mieszkańców osiedla i Wrocławia – jak też ponadlokalnej i międzynarodowej. W tym celu od lat realizowane są działania na różnym poziomie i o różnym charakterze.

2010

W 2010 roku Miasto Wrocław zleciło spółce Wrocławska Rewitalizacja opracowanie dokumentu strategicznego dla historycznego osiedla WuWA. Celem było stworzenie podstaw do wielopłaszczyznowej, skoordynowanej strategii postępowania, która mogłaby być realizowana przez Miasto Wrocław. Opracowanie "WuWA – strategia rewitalizacji" zawiera analizy i scenariusze rewitalizacji osiedla, z których jeden wybrany został jako mapa działań na kolejne lata.

od 2011

W 2011 roku rozpoczęto pierwszą edycję Konserwatorskiego programu wspierania działań remontowych dla prywatnych właścicieli – na mocy Uchwały nr IX/163/11 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 19 maja 2011 r. w sprawie udzielenia dotacji celowej podmiotom posiadającym tytuł prawny do obiektu wpisanego do rejestru zabytków na wykonanie prac konserwatorskich, restauratorskich lub robót budowlanych przy zabytku,

znajdującym się na terenie wystawy WUWA we Wrocławiu. Dzięki temu do 2016 roku możliwe było dofinansowanie remontów takich obiektów jak dom jednorodzinny i ogród przy ul. Zielonego Dębu 21, dom dwurodzinny przy ul. Dembowskiego 9-11, dom w zabudowie szeregowej przy ul. Tramwajowej 10, dom jednorodzinny przy ul. Dembowskiego 13, dom wielorodzinny przy ul. Tramwajowej 2, dom wielorodzinny przy ul. Tramwajowej 8. Program jest kontynuowany.

2011

W 2011 roku Miasto Wrocław przeprowadziło konkurs architektoniczny na opracowanie koncepcji zagospodarowania przestrzeni publicznych historycznego osiedla WuWA. Celem konkursu było znalezienie najlepszej odpowiedzi projektowej na deficyty przestrzeni publicznych tego osiedla.

Pierwszą nagrodę przyznano pracy autorstwa biura projektowego BASIS (Krzysztof Szkółka i Dariusz Sirojć). Koncepcja wybrana przez Sąd konkursowy została w kolejnych miesiącach dostosowana do uwarunkowań formalno-prawnych (m.in. Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego) i do wytycznych Sądu konkursowego. Wypracowana w ten sposób koncepcja była podstawą do opracowania dokumentacji architektoniczno-budowlanej, a także do konsultacji z mieszkańcami osiedla i środowiskiem fachowców.

od 2012

W 2012 roku spółka Wrocławska Rewitalizacja zrealizowała projekt pt. „WEISSENHOF I WUWA – tworzenie sieci współpracy w dziedzinie rewitalizacji osiedli Werkbundu”. W ramach projektu we Wrocławiu pokazano wystawę o pierwszym modernistycznym osiedlu wzorcowym Weissenhof w Stuttgarcie, a wystawa o osiedlu WuWA zaprezentowana została w Stuttgarcie. Celem projektu było stworzenie sieci współpracy, wymiana poglądów i doświadczeń w dziedzinie rewitalizacji osiedli modernistycznych, a także zbudowanie podstaw do współpracy wszystkich 6 osiedli Werkbundu. W debatach zorganizowanych we Wrocławiu z okazji wystawy udział wzięli m.in. przedstawiciele Miasta Stuttgartu, Miasta Wrocławia, Uniwersytetu w Stuttgarcie, Politechniki Wrocławskiej, Muzeum Architektury we Wrocławiu i in. Koncepcja zagospodarowania przestrzeni publicznych była jednym z diskutowanych tematów.

od 2013

W 2012 roku spółka Wrocławska Rewitalizacja zrealizowała projekt pt. "Program działań promocyjnych służący wzmocnieniu rozpoznawalności osiedla WUWA we Wrocławiu jako atrakcji turystycznej Obszaru Wsparcia". Celem projektu było szerzenie wiedzy na temat osiedla WuWa i podniesienie świadomości wśród mieszkańców i turystów oraz promocja

osiedla w skali ponadlokalnej. Projekt finansowany był ze środków Miasta Wrocławia oraz ze środków unijnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego WD 2007-2013.

W ramach projektu zorganizowano 5 spotkań dedykowanych wyłącznie mieszkańcom osiedla WuWA, które poświęcone były różnym tematom: historii osiedla WuWA, ochronie konserwatorskiej, losom pozostałych osiedli Werkbundu, a także koncepcji zagospodarowania przestrzeni publicznych. Dzięki uprzejmości dyrekcji spotkania odbywały się w hotelu Park i były okazją do pozyskania wiedzy o osiedlu i jego przyszłości. Zainteresowanie mieszkańców było bardzo duże, w każdym spotkaniu uczestniczyło ok. 40 osób.

Szczególnie intensywnie dyskutowano projekt zagospodarowania przestrzeni publicznych. Sugestie i uwagi mieszkańców były powodem, dla którego zdecydowano się wprowadzić zmiany do projektu – np. zrezygnowano z placu zabaw dla dzieci w zamian pozostawiając teren zielony, zmniejszono powierzchnię placu architektów na rzecz większego zieleńca przed domem wielorodzinnym przy ul. Tramwajowej 2a, zredukowano ilość ławek. Uwzględniono te propozycje, których realizację dopuszczały uwarunkowania formalno-prawne, np. Miejscowy Plan Zagospodarowania Przestrzennego czy zapisy Prawa budowlanego.

W ramach projektu powstała również publikacja pt. "WuWA – wrocławska wystawa Werkbundu – mieszkanie i miejsce pracy". Publikacja dostępna jest w 3 językach (polskim, angielskim i niemieckim) i zawiera nie tylko informacje o historii osiedla, ale również rozmowy z mieszkańcami czy osobami związanymi z nim. Ponadto powstała strona internetowa wuwa.eu.

W marcu 2014 w siedzibie Izby Architektów odbyło się uroczyste spotkanie dla mieszkańców, na którym wręczono publikacje, a także pokazano wystawę zdjęć o osiedlu autorstwa Natalii i Ernesta Deców.

2014

W styczniu 2014 roku odbyło się uroczyste otwarcie siedziby Dolnośląskiej Okręgowej Izby Architektów w budynku zrekonstruowanym na podstawie planów dawnego przedszkola. Dzisiaj obiekt pełni funkcję nie tylko biura i miejsca szkoleń, warsztatów i spotkań zrzeczonych w Izbie Architektów, ale także jest miejscem otwartym dla publiczności i niejednokrotnie gości inicjatywy kulturalne, artystyczne i społeczne.

2016

W 2016 roku w Muzeum Architektury odbyła się wystawa pt. "Droga ku nowoczesności. Osiedla Werkbundu 1927-1932". Po raz pierwszy w historii pokazano wszystkie osiedla pod jednym dachem. Wystawa zrealizowana została w ramach ESK 2016 przy

współdziałale wszystkich partnerów sieci osiedli Werkbundu (Stuttgart, Brno, Zurych, Praga i Wiedeń).

2016

Jesienią 2016 ruszyły prace budowlane w ramach projektu „Zagospodarowanie przestrzeni publicznych historycznego osiedla WuWA”. Zakres prac obejmuje przede wszystkim wykonanie ścieżek parkowych i ciągów pieszo-jezdnymi, uporządkowanie kwestii parkowania, wprowadzenie oświetlenia, montaż ław z tekstami informacyjnymi o osiedlu, pielęgnację zieleni, nasadzenia nowej zieleni i zagospodarowanie rabat.

Przed rozpoczęciem prac spółka Wrocławska Rewitalizacja jako inwestor zastępczy zorganizowała spotkanie informacyjne dla mieszkańców osiedla. Na spotkaniu obecni byli również autorzy projektu, a także przedstawiciele firmy realizującej roboty budowlane, Miejski Konserwator Zabytków oraz dendrolog nadzorujący poprawne prowadzenie prac związanych z pielęgnacją zieleni. Mieszkańcy zapoznali się z harmonogramem prac i mieli okazję do dyskusji z osobami bezpośrednio odpowiedzialnymi za realizację projektu.

2017

Pierwszy etap prac realizowany jest w rejonie alei parkowej oraz budynków przy ulicy Tramwajowej 2 i 2a. Z uwagi na obowiązujące regulacje prawne wszelkie prace na drzewostanie musiały zostać wykonane w okresie zimowym – dlatego też rozpoczęto je od zabiegów pielęgnacyjnych starodrzewia oraz wycinek drzew i krzewów. Prace te wykonywane były pod ścisłym nadzorem dendrologa (specjalisty od drzew i zieleni) w uzgodnieniu z Miejskim Konserwatorem Zabytków.

Kolejny etap w tym roku to budowa ścieżek parkowych wzdłuż alei, wprowadzenie infrastruktury umożliwiającej montaż oświetlenia, budowa chodników wraz z oświetleniem, zielenią i wzdłuż ul. Dembowskiego oraz miejsc parkingowych dla mieszkańców.

Ponadto jesienią 2016 rozpoczął się remont lokalu usługowego w parterze galeriowca przy ul. Tramwajowej 2. Planuje się tutaj stworzenie punktu informacyjnego o osiedlu WuWA.